

RISK FACTORS FOR UNFAVORABLE PROGNOSIS IN PATIENTS WITH ACUTE STROKE

Harghel Inga¹, Ciobanu Gheorghe²

Scientific adviser: Ciobanu Gheorghe²

¹Department of Emergency Medicine, *Nicolae Testemitanu* SUMPh;

² Medical Emergency Clinic, Institute of Emergency Medicine

Background. Acute stroke is ranked as the second leading cause of death in the Republic of Moldova. 13% of patients are of working age and a third of them are socially active people. The incidence of stroke is 2,5-3,0 of 1000 per year. About 35% of patients die during the acute phase of the disease. **Objective of the study.** Research of the risk factors for unfavorable prognosis in patients with acute stroke. **Material and Methods.** Retrospective study based on 85 cases of death in patients with stroke. The main risk factors leading to an unfavorable prognosis in patients with acute stroke were analysed: age; the first signs of the disease; the time when the 112 emergency service was requested; comorbidities; clinical examinations performed in the Emergency Department (ED). MedCalc Statistical Software was used. **Results.** Risk factors for unfavorable prognosis in patients with acute stroke are: life in urban areas 77%; age: for ischemic stroke - 70-79 years, for hemorrhagic stroke - 50-59 years; patients' status at hospitalization: coma - 33,7%, dizziness - 22,9%; time from hospital arrival to initiation of thrombolytic therapy > 6 hours - 34%, 4-6 hours - 23%, 3-4.5 hours - 23%; first-time stroke - 66%; left ventricular hypertrophy electrocardiographically detected - 96%. It has been found that obesity is not a risk factor for unfavorable evolution of the disease in 92% cases. Hyperglycemia in patients without a history of diabetes - 73 % and pressure values $\leq 180/100$ mmHg - 89% are risk factors. **Conclusion.** Risk factors for unfavorable prognosis in patients with acute stroke are: low level of patients' knowledge concerning the first signs of the disease and immediate call to 112 emergency service, which are important for rapid transportation of patients to the ED and prompt treatment initiation. **Keywords:** stroke, risk factors, mortality.

FACTORII DE RISC ÎN PROGNOSTICUL NEFAVORABIL AL PACIENȚILOR CU ACCIDENT VASCULAR CEREBRAL ACUT

Harghel Inga¹, Ciobanu Gheorghe²

Conducător științific: Ciobanu Gheorghe²

¹Catedra de urgențe medicale, USMF „Nicolae Testemițanu”;

²Clinica urgențe medicale, IMSP Institutul Medicina de Urgență,

Introducere. În Republica Moldova accidentele vasculare cerebrale ocupă locul doi în structura mortalității populației. 13% dintre pacienți sunt de vârstă aptă de muncă, iar o treime sunt persoane social active. Incidența este de 2,5-3,0 cazuri la 1000 de locuitori pe an. Aproximativ 35% decedează în perioada acută a bolii. **Scopul lucrării.** Studiul factorilor de risc în prognosticul nefavorabil al pacienților cu accident vascular cerebral acut. **Material și Metode.** Studiu retrospectiv a 85 cazuri de deces a pacienților cu AVC. Relația factori de risc-mortalitate la pacienții cu AVC acut. Au fost analizați principalii factori care au determinat prognosticul nefavorabil: vârsta, apariția primelor semne ale bolii și timpul la care a fost solicitat serviciul 112; comorbiditățile și examinările efectuate în DMU. A fost utilizat programul statistic MedCalc Statistical Software. **Rezultate.** Factorii de risc în prognosticul nefavorabil al pacienților cu AVC acut sunt: mediul urban de trai 77%, vârsta: pentru AVC ischemic 70-79 ani, pentru cel hemoragic- 50-59 ani; starea pacienților la internare: în stare de comă 33,7%, obnubilați 22,9%; timpul de la internare până la inițierea tratamentului trombolitic > 6 ore 34%, 4-6 ore 23%, 3-4.5 ore 23%; AVC de novo-66%; hipertrofia de ventricul stâng al cordului detectată electrocardiografic 96%. S-a constatat că obezitatea nu este factor de risc pentru evoluția nefastă în 92% de cazuri. Valori mărite ale glicemiei la pacienții fără anamnezic de diabet zaharat 73 % și valorile tensionale $\leq 180/100$ mmHg - 89% prezintă risc. **Concluzii.** Factorii care favorizează un prognostic nefavorabil la pacienții cu AVC acut sunt: nivelul scăzut de informare a pacienților în recunoașterea primelor semne ale bolii și apelarea imediată la serviciul 112. Moment important pentru transportarea rapidă în DMU și inițierea promptă a tratamentului.

Cuvinte-cheie: accident vascular cerebral, factori de risc, mortalitate.